

"Ωρα μηδέν" για τον ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ - Karfitsa.gr

«Πρέπει να αποφασίσουμε αν η λέξη αυτοδιοίκηση θα παραμείνει ως προσδιορισμός που έχει ουσία ή ως φάρσα. Γιατί πόσο λογικό ακούγεται να μπορεί ο υπουργός να αποσπά με απλή πράξη τον όποιον υπάλληλο του δήμου θέλει χωρίς τη γνώμη του δήμου; Πόσο λογικό είναι ο υπουργός να παρατείνει αναγκαστικά (με νόμο) τα 8μηνα του δήμου χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του δήμου;»

*του Ιγνάτιου Καϊτεζίδη

Ο Καλλικράτης είναι από τα πιο πολυσυζητημένα νομοθετήματα αφού αφορά στη δομή και λειτουργία των τοπικών κοινωνιών. Αν και καλή αρχικά σκέψη, κατέληξε ωστόσο σε έναν προβληματικό νόμο. Όπως συμβαίνει άλλωστε με πολλές καλές σκέψεις στην Ελλάδα. Ξεκινούν με τόλμη και πρωτοτυπία και μέσα από τις πολιτικές διεργασίες, τα συμφέροντα, τις πιέσεις, τον κρατικισμό και την πολυνομία καταλήγουν νόμοι αγνώριστοι και αναποτελεσματικοί. Τελικά αντί να αφαιρούν προβλήματα, προσθέτουν. Για μια ακόμη φορά δημιουργήθηκε ένας νόμος ο οποίος φαίνονταν να λειτουργεί σε περιβάλλον πειραματικό και σε συνθήκες εργαστηρίου αλλά μέσα στη δίνη και της οικονομικής κρίσης αποδείχθηκε ελάχιστα πρακτικός και χρήσιμος.

Η πρωτοβουλία της κυβέρνησης να αναθεωρήσει τον Καλλικράτη είναι ορθή. Όπως και η χρονική στιγμή της εκκίνησης αυτού του διαλόγου. Το ζητούμενο όμως δεν είναι να γραφτεί ένα ακόμη όνομα υπουργού σε μια ακόμη αναθεώρηση νόμου που θα ορίζει το πλαίσιο της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά να φτιάξουμε έναν καλό & πρακτικό νόμο. Δυστυχώς οι πρώτες ενδείξεις δεν είναι πολύ ενθαρρυντικές. Και μένω σε 3 πολύ ουσιαστικά σημεία προτεινόμενων αλλαγών στο νέο κείμενο.

Το πρώτο είναι η αυτοτέλεια των δήμων. Νομίζω πως είναι απλό. Επιτέλους στη χώρα μας ακόμη και με καθυστέρηση 40 ετών πρέπει η ετεροδιοίκηση που ζούμε και ο κρατικός συγκεντρωτισμός, ο

καθημερινός συνωστισμός των δημάρχων στους αφιλόξενους διαδρόμους των Υπουργείων της Αθήνας, ακόμη και για το παραμικρό πρόβλημα που τους απασχολεί, να γίνουν επιτέλους ουσιαστική αυτοδιοίκηση και αποκέντρωση. Πρέπει επίσης να αποφασίσουμε αν η λέξη αυτοδιοίκηση θα παραμείνει ως προσδιορισμός που έχει ουσία ή ως φάρσα. Γιατί πόσο λογικό ακούγεται να μπορεί ο υπουργός να αποσπά με απλή πράξη τον όποιο υπάλληλο του δήμου θέλει χωρίς τη γνώμη του δήμου; Πόσο λογικό είναι ο υπουργός να παρατείνει αναγκαστικά (με νόμο) τα 8μηνα του δήμου χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του δήμου; Πόσο λογικό είναι να καταργείται οριζόντια μία ολόκληρη υπηρεσία (δημοτική αστυνομία) και να μένουν απροστάτευτες οι πόλεις; Αυτές είναι ρυθμίσεις υποτέλειας, πολιτικής εξάρτησης και κηδεμονίας. Πάντως σίγουρα όχι χειραφέτησης, δημοκρατίας και αυτοδιοίκησης. Με τέτοιες ρυθμίσεις δεν διοικούμε εμείς. Διοικούν άλλοι που δεν ψηφίστηκαν από τις τοπικές κοινωνίες. Με τέτοιες ρυθμίσεις η λέξη αυτοδιοίκηση έχει πραγματικά τα χαρακτηριστικά της φάρσας.

Το δεύτερο είναι η πρόταση επαναφοράς της 4ετούς δημοτικής θητείας. Έχω μόνο μια παρατήρηση πέρα από τις προφανείς οικονομίες κλίμακας που επιτυγχάνονται με τις 5ετείς δημοτικές θητείες, όπως είναι η σύμπτωση με τις ευρωεκλογές και άρα η εξοικονόμηση εκατομμυρίων ευρώ για εκλογικές δαπάνες, ο χρόνος ωρίμανσης και εκτέλεσης των δημοτικών έργων, ο καλύτερος δημοτικός σχεδιασμός κλπ. Τι είναι αυτό που εξυπηρετείται από την 4ετή θητεία που δεν εξυπηρετείται από την 5ετή; Τι άραγε από όσα περιγράφει η αιτιολογική έκθεση του προηγούμενου νόμου για την αύξηση της θητείας σε 5 χρόνια έπαψε να ισχύει;

Τέλος, τρίτο σημείο είναι η απλή αναλογική. Και εδώ υπάρχει ένα μεγάλο ερώτημα: υπάρχει καμιά μελέτη που δείχνει πως το σύστημα εκλογής των δημάρχων έχει έλλειμμα δημοκρατίας; Θα έλεγα αντιθέτως πως το ισχύον σύστημα επιβεβαιώνεται με τις σταθερές διοικήσεις, με τις συνέργειες και τη διαπαραταξιακή συνεννόηση, με τις σχέσεις που έχουν μεταξύ τους οι εκπρόσωποι της τοπικής κοινωνίας, με τα προσυμβούλια, τη συναίνεση στην εκλογή Προεδρείου, τη συμμετοχή στις επιτροπές. Τι ακριβώς δεν μας αρέσει και θέλουμε να αλλάξουμε αυτό το μοντέλο εκλογής; Ποια πρακτική θα εξυπηρετήσει η εκλογή πολλών συνδυασμών και η δυνατότητα να μπλοκάρουν τη λειτουργία της διοίκησης με αποχωρήσεις και πολιτικές συναλλαγές; Γιατί άραγε θέλουμε να εισάγουμε στην τοπική αυτοδιοίκηση συμπτώματα της κεντρικής πολιτικής;

Ο Καλλικράτης δοκιμάστηκε και συμφωνούμε όλοι πως πρέπει να αλλάξει. Μόνο όμως αν πρόκειται να αλλάξει προς το καλύτερο. Τα πρώτα σημάδια δεν το δείχνουν.

*Δημάρχου Πυλαίας-Χορτιάτη
Αντιπροέδρου της Επιτροπής Θεσμών της ΚΕΔΕ

Αναδημοσίευση από ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ